

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 01 września 2016 roku

Pozwem z dnia 02 marca 2015 roku (data prezentaty biura podawczego) skierowanym przeciwko (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W., Z. K. wniosła o ustalenie istnienia bądź nieistnienia stosunku prawnego tj. ustalenia nieważności umowy zawartej pomiędzy nią a (...) o.o. z siedzibą w W.. W uzasadnieniu podniosła, iż firma przysłała do niej swojego przedstawiciela, który nie przedstawił się, że jest przedstawicielem firmy (...) Sp. z o.o., tylko powiedział, że przyszedł zaktualizować umowę na dostawę prądu. Powódka wskazała, iż była przekonana, że przedłuży już obowiązującą umowę z dostawcą (...) S.A. i nie będzie musiała osobiście fatygować się do siedziby swojego dostawcy prądu. W związku z tym podpisała kilka dokumentów, w tym pełnomocnictwo na podstawie którego (...) Sp. z o.o. wypowiedziała w imieniu powódki umowę na dostawę prądu z dotychczasowym dostawcą. Powódka wskazała, że kiedy dowiedziała się, że została oszukana i podpisała dokumenty z niewłaściwą firmą, złożyła skargę w Prokuraturze oraz wypowiedziała zawartą umowę. Wypowiedzenie umowy nie odniosło jednak skutku, ponieważ nie złożyła go w terminie 10 dni, tj. terminie w których można było wypowiedzieć przedmiotową umowę. Skutkiem wreszcie przyjętego wypowiedzenia jest naliczona kara 15 złotych za każdy miesiąc który pozostał do końca zawartej umowy, co łącznie daje kwotę 495,00 złotych, do zapłaty której powódka jest zobowiązana w terminie 30 dni za przedterminowe rozwiązanie umowy. Powódka wskazała także, iż pozwany dał jej możliwość spłaty zadłużenia kary w formie ratalnej, jednakże podniosła, iż w związku z odstąpieniem a następnie wypowiedzeniem przedmiotowej umowy, naliczenie kary z tego tytułu jest według niej niewłaściwe i bezprawne. Ponadto podniosła, iż jest osobą starszą, schorowaną, korzystająca z pomocy osób trzecich oraz opieki społecznej. (pozew k. 3 – 4, odpowiedź uzupełniająca na wezwanie k. 24 - 25).

W dniu 21 lipca 2015 roku (data stempla pocztowego) (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. złożyła odpowiedź na pozew, wnosząc o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od powódki na rzecz pozwanego kosztów procesu. W uzasadnieniu pozwany zaprzeczył jakoby powódka została wprowadzona w błąd przez przedstawiciela firmy. Wskazał, iż powódka osobiście w dniu 02 października 2014 roku udzieliła przedstawicielowi firmy pełnomocnictwa upoważniającego pozwanego do wypowiedzenia w imieniu powódki umowy kompleksowej na sprzedaż energii elektrycznej i jej dystrybucję oraz pełnomocnictwo do zwarcia w jej imieniu kolejnej umowy o świadczenie usług dystrybucji z nowym dostawcą. W związku z tym pozwany w imieniu powódki wypowiedział dotychczasową umowę i dokonał zgłoszenia zmiany sprzedawcy za pomocą elektronicznej platformy wymiany informacji zgodnie z wymaganiami konkretnego (...). Wszelkie czynności związane z przedstawieniem oferty oraz podpisaniem dokumentów składających się na umowę sprzedaży energii elektrycznej odbyło się w dniu 02 października 2014 roku, zaś jeden z dwóch egzemplarzy zawartej umowy został doręczony powódce. Ponadto wskazano, iż powódka nie neguje faktu złożenia swojego podpisu pod umową i na innych dokumentach, a jedynie argumentuje, iż uważała, że dokonuje zmiany warunków umowy z dotychczasowym dostawcą energii. Ponadto pozwany podkreślił, iż powódka podpisała umowę, pełnomocnictwo, oświadczenie odbiorcy oraz inne dokumenty przez co uchylenie się od skutków prawnych ze względu na błąd jest nieskuteczne, zawarta umowa jest umową ważną, zaś twierdzenia powódki są nie poparte żadnymi dowodami i niemożliwe do zweryfikowania. Na rzecz powódki zostały wystawione przez pozwanego faktury rozliczeniowe, których powódka nie uregulowała. W związku z tym pozwany wystawił na rzecz powódki notę obciążeniową w dniu 05 lutego 2015 roku która obejmowała opłatę jednorazową wynikającą zarówno z umowy jak i ogólnych warunków umowy na kwotę 495,00 złotych w terminie 30 dni. Powódka nie uiściła kwoty opłaty jednorazowej wyszczególnionej w nocie obciążeniowej. Ponadto wskazał, iż logo pozwanego znacznie różni się od loga firmy (...) S.A. (odpowiedź na pozew k. 44-47).

Pismem z dnia 09 września 2015 roku (data prezentaty biura podawczego) swój pogląd w sprawie zajął Miejski Rzecznik Konsumentów w W.. Wskazał, iż w jego opinii powództwo konsumentki Z. K. zasługuje na uwzględnienie z następujących powodów: powódka nie jest jedynym konsumentem, który zarzuca pozwanemu stosowanie w procesie pozyskiwania klientów nieuczciwych praktyk rynkowych wprowadzających w błąd. Rzecznik wskazał, iż od końca 2013 roku do chwili obecnej do Wydziału Miejskiego Rzecznika Konsumentów wpłynęła znaczna

ilość skarg konsumenckich, których wspólnym wyróżnikiem był zarzut wprowadzania konsumentów w błąd przez przedstawiciela Spółki (...) przy podpisywaniu umowy. Nieuczciwe praktyki rynkowe na które wskazywali konsumenci polegały m.in. na udzielaniu informacji, iż przedstawiciel pozwanego reprezentuje dotychczasowego sprzedawcę prądu, z którym konsument jest związany umową, informowanie konsumentów przed zawarciem umowy, iż wizyta przedstawiciela pozwanego dotyczy aneksu do umowy z dotychczasowym sprzedawcą prądu, informowanie konsumentów, że propozycja zawarcia umowy dotyczy oferty (...), informowanie konsumentów, że celem podpisania dokumentów jest uzupełnienie danych na umowie sprzedaży energii, nie przekazaniu w sposób jednoznaczny, jasny i we właściwym informacji o tożsamości pozwanego, o jego relacji względem spółki (...), niepodawaniu pełnej nazwy przedsiębiorcy, posługiwanie się wyłącznie pojęciem energetyka, zakład energetyczny, nie wyprowadzaniu konsumentów z błędu co do kogo reprezentuje przedstawiciel pozwanego, udzielaniu niepełnych i niejednoznacznych informacji o celu wizyty, ograniczeniu się wyłącznie do pytania czy chce pani płacić mniej za prąd, nie wyprowadzaniu konsumentów z błędu co do tożsamości przedsiębiorcy i wizyty, pomijaniu istotnych informacji dla konsumentów, tj. nieinformowaniu, iż zawarcie umowy z pozwanym prowadzi do zmiany sprzedawcy energii i rozwiązaniu umowy z dotychczasowym operatorem, niewręczaniu konsumentom wzoru oświadczenia o odstąpieniu od umowy. Podkreślił, iż wszystkie umowy sprzedaży energii, których stroną byli konsumenci i pozwany zawarte zostały z inicjatywy pozwanego. Ubocznie wskazał, iż przed Sądem Okręgowym w Warszawie toczy się postępowanie na rzecz 116 osób, wobec których pozwany także stosował nieuczciwe praktyki. (pismo Miejskiego Rzecznika Konsumentów w W. k. 76-80).

Pismem procesowym z dnia 09 września 2015 roku (data prezentaty biura podawczego) powódka podtrzymała żądanie pozwu tj. ustalenie, iż nie jest zobowiązana do zapłaty na rzecz pozwanego kwoty opłaty jednorazowej w wysokości 495 złotych, gdyż umowa sprzedaży energii, z której owo zobowiązanie wynika została zawarta przez nią w warunkach błędu z zastosowaniem przez pozwanego nieuczciwych praktyk rynkowych, wniosła o zwolnienie jej od ponoszenia kosztów sądowych oraz zwrot kosztów procesu według norm przepisanych. Podtrzymała swoje twierdzenia wyrażone w pozwie. Po raz kolejny podkreśliła, iż w październiku 2014 roku przedstawiciel pozwanego poinformował, że chodzi o (...) i aktualizację dotychczasowej umowy, dlatego też powódka podpisała wskazane przez pozwanego dokumenty z myślą, iż przedstawiciel jej dotychczasowej firmy wyświadcza jej przysługę i że nie będzie musiała stawiać się do siedziby pozwanego osobiście. Wskazała, iż nigdy nie było jej zamiarem, aby zmieniać sprzedawcę energii elektrycznej. (pismo procesowe powódki k.81– 82).

Pismem procesowym z dnia 23 października 2015 roku (data stempla pocztowego) pozwany podtrzymał swoje stanowisko wyrażone w odpowiedzi na pozew w całości, wnosząc o oddalenie powództwa w całości, o dopuszczenie dowodu z zeznań świadka R. T. na okoliczności wskazane w w/w piśmie, o dopuszczenie dowodu z zeznań świadka A. W. na okoliczności wskazane w piśmie oraz o zasądzenie od powódki na rzecz pozwanego kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych oraz odrzucenie dowodu w postaci dokumentu pod nazwą „Stanowisko Miejskiego Rzecznika Konsumentów w W.”. Jednocześnie pozwany podtrzymał okoliczności podniesione w odpowiedzi na pozew. (pismo procesowe pozwanego k. 91 – 95).

Pismem procesowym z dnia 15 grudnia 2015 roku (data prezentaty biura podawczego) powódka w całości podtrzymała swoje powództwo i wszystkie argumenty w nim przedstawione. W uzasadnieniu wskazała, iż nie zgadza się ze stanowiskiem pozwanego, twierdząc niezmiennie, że została oszukana przez przedstawiciela pozwanego, który podstępnie nakłonił ją do zawarcia przedmiotowej umowy. Podkreśliła po raz kolejny, że przedstawiciel pozwanego nie poinformował jej prawdziwym celu wizyty, a jedynie wskazał, że chodzi o aktualizację i przedłużenie obowiązującej już umowy. Wskazała, iż w jej ocenie zastosowano w stosunku do niej nieuczciwe praktyki rynkowe, ponieważ jej wolą nigdy nie była zamiana dotychczasowego dostawcy prądu. (pismo procesowe powódki k. 102).

Pismem procesowym z dnia 01 lutego 2016 roku (data stempla pocztowego) pozwany zaprzeczył twierdzeniom powódki jakoby przedstawiciel pozwanego nie poinformował powódki o fakcie zawierania umowy z nowym alternatywnym sprzedawcą energii elektrycznej i wprowadził powódkę w błąd co do podmiotu z którym zawierana była umowa sprzedaży energii. Ponadto wskazano, iż pozwany nie miał wiedzy w zakresie sprzedawcy, która dostarcza energię elektryczną do powódki w związku z tym brak wiedzy w tym zakresie uniemożliwił przedstawicielowi

pozwanego prowadzenie rozmowy z powódką w taki sposób, który wprowadziłby powódkę w błąd co do tożsamości przedsiębiorcy. Podniesiono także, iż powódka miała możliwość i powinna zweryfikować dokumenty umowne pod kątem tożsamości podmiotu, z którym zawarto umowę. W pozostałym zakresie pozwany podtrzymał swoje stanowisko wyrażone w odpowiedzi na pozew oraz innych pismach procesowych. (pismo procesowe pozwanego k. 114).

Na rozprawie poprzedzającej wydanie wyroku, powódka podtrzymała swoje stanowisko w sprawie, zaś w imieniu pozwanego nikt się nie stawił, przy czym pozwany w składanych przez siebie pismach procesowych wnosił o rozpoznanie sprawy pod nieobecność strony pozwanej. (protokół rozprawy k. 146 – 147).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny

W dniu 02 października 2014 roku w W. pomiędzy (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W., reprezentowaną przez A. W. a Z. K. została zawarta umowa sprzedaży energii elektrycznej nr (...) US. Na mocy zawartej umowy (...) Sp.z o.o. z siedzibą w W. (zwana dalej sprzedawcą) zobowiązał się do sprzedaży Z. K. (dalej odbiorcy) energii elektrycznej, a odbiorca zobowiązał do jej kupna i odbioru dla punktów poboru energii elektrycznej określonych w umowie. Sprzedawca miał wystawiać faktury oraz prognozy zużycia energii elektrycznej zgodnie z ogólnymi warunkami umowy. (§ 3 pkt 2). Umowa została zawarta na okres 36 miesięcy i wchodziła w życie z dniem podpisania. Z kolei do obowiązków odbiorcy należało pobieranie energii elektrycznej zgodnie z warunkami umowy oraz obowiązującymi przepisami prawa, terminowego regulowania należności za zakupioną energię elektryczną, zawiadomienia sprzedawcy o każdorazowej zmianie miejsca zamieszkania oraz zawiadomienie sprzedawcy o planowanych zmianach w umowie o świadczeniu usług dystrybucji mających wpływ na realizację umowy. (§ 4 obowiązku odbiorcy). Zgodnie z § 1 pkt 9 odbiorca miał prawo bez podawania przyczyny do wypowiedzenia umowy zawartej na czas określony poprzez złożenie pisemnego oświadczenia o wypowiedzeniu. Umowa ulegała rozwiązaniu z ostatnim dniem miesiąca następującego po miesiącu, w którym oświadczenie i wypowiedzenie odbiorcy wpłynęło do sprzedawcy z zaznaczeniem, iż odbiorca może wskazać późniejszy termin rozwiązania umowy. W przypadku zaś wypowiedzenia umowy zawartej na czas określony przez odbiorcę przed upływem okresu na jaki została zawarta sprzedawca mógł obciążyć odbiorcę opłatą jednorazową w wysokości i na zasadach określony w § 4 umowy. Zgodnie z § 2 pkt 1 warunkiem powstania obowiązków sprzedawcy w zakresie sprzedaży na rzecz odbiorcy energii elektrycznej jest: złożenie oświadczenia przez (...) o możliwości świadczenia na rzecz odbiorcy usługi dystrybucji energii elektrycznej, skuteczne rozwiązanie umowy odbiorcy na usługi kompleksowe sprzedaży energii elektrycznej i świadczenie usług energii elektrycznej albo umowy sprzedaży energii elektrycznej z poprzednim sprzedawcą, zawarcie umowy pomiędzy sprzedawcą a odbiorcą, akceptacja przez odbiorcę postanowień ogólnych warunków umowy i cennika promocyjnego albo cennika standardowego oraz przekazanie sprzedawcy przez odbiorcę dokumentów koniecznych do skutecznego zgłoszenia do (...) przez sprzedawcę zawarcia umowy i przeprowadzenia procedury zmiany sprzedawcy. Odbiorca w umowie wskazała, iż zamawia energię elektryczną czynną dla swojego mieszkania położonego w W. przy ulicy (...). (§ 2 charakterystyka odbiorcy). W okresie trwania umowy zawartej na czas określony sprzedawca udzielił odbiorcy gwarancji cen, co oznaczało, że odbiorca w każdym roku kalendarzowym miał płacić miesięczną opłatę handlową oraz cenę za zużytą w tym roku energię elektryczną po cenach określonych na każdy rok kalendarzowy trwania umowy. W przypadku wypowiedzenia umowy zawartej na czas określony przez odbiorcę przed upływem czasu na jaki została zawarta odbiorca miał zapłacić sprzedawcy jednorazową opłatę z tytułu przedterminowego rozwiązania umowy zawartej na czas określony. Wysokość opłaty jednorazowej wynikała z pomnożenia stawki 15 złotych przez liczbę pełnych miesięcy o ile została skrócona umowa zawarta na czas określony, opłata jednorazowa została wyliczona na podstawie noty obciążeniowej. Jednocześnie odbiorca zobowiązał się do zapłaty noty obciążeniowej w terminie 30 dni licząc od daty wystawienia przez sprzedawcę, pod warunkiem jej otrzymania na co najmniej 14 dni przed terminem płatności. W przypadku nieotrzymania noty obciążeniowej przez odbiorcę sprzedawca wystawiał duplikat noty obciążeniowej, zaś odbiorca zobowiązany był do zapłaty należności wynikającej z duplikatu noty obciążeniowej w terminie 30 dni od daty wystawienia duplikatu noty obciążeniowej.(dowód: umowa sprzedaży energii elektrycznej k.52-54).

Jednocześnie w dniu 02 października 2014 roku Z. K. umocowała nowego sprzedawcę energii elektrycznej tj. (...) do dokonywania następujących czynności: złożenia w imieniu i na rzecz mocodawcy oświadczenia o wypowiedzeniu dotychczas obowiązującej umowy sprzedaży energii elektrycznej lub złożenia oświadczenia o rozwiązaniu dotychczas

obowiązującej umowy kompleksowej lub umowy sprzedaży energii elektrycznej w terminie przewidzianym przez te umowy z dotychczasowym sprzedawcą energii elektrycznej, zawierania w imieniu i na rzecz mocodawcy umów o świadczenie usług dystrybucji z właściwym operatorem systemu dystrybucyjnego, zgodnie z wzorem właściwego operatora systemu dystrybucyjnego (w tym do zawierania umów o świadczenie usług dystrybucji, w których jest zawarte upoważnienie dla operatora systemu dystrybucyjnego do zawarcia umowy w imieniu i na rzecz mocodawcy) jeżeli takie umowy nie są jeszcze zawarte, zgłoszeń w imieniu mocodawcy właściwemu operatorowi systemu dystrybucyjnego do realizacji umów sprzedaży energii elektrycznej zawartych z (...) Sp. z o.o. lub ich kontynuacji, złożenia w imieniu i na rzecz mocodawców oświadczenia w przedmiocie cofnięcia oświadczenia woli dotyczącego wypowiedzenia umowy kompleksowej lub umowy sprzedaży energii elektrycznej, złożenia w imieniu mocodawcy oświadczenia odbiorcy o zgodzie na zawarcie umowy o świadczenie usług dystrybucji energii elektrycznej z właściwym operatorem systemu dystrybucyjnego, dokonania w imieniu i na rzecz mocodawców wszelkich czynności faktycznych lub prawnych mających na celu zrealizowanie procesu zmiany sprzedawcy energii elektrycznej dla mocodawcy na (...) Sp. z o.o. oraz zawarcia umowy o świadczenie usług dystrybucji z właściwym z właściwym operatorem systemu dystrybucyjnego. Powyższe pełnomocnictwo zostało przez Z. K. podpisane własnoręcznie w dniu 02 października 2014 roku. (dowód: pełnomocnictwo k. 56).

W dniu 02 października 2014 roku Z. K. złożyła także oświadczenie, które własnoręcznie podpisała, w którym oświadczyła m.in. iż świadomie zawarła umowę sprzedaży energii elektrycznej oraz, że otrzymała jeden egzemplarz umowy wypełniony i podpisany przez przedstawiciela (...) Sp. z o.o., a także, że zapoznała się i akceptuje treść i warunki umowy, oświadczyła, że przy zawarciu umowy udzieliła pełnomocnictwa (...) z o.o. m.in. do wypowiedzenia umowy kompleksowej dotychczasowemu operatorowi systemu dystrybucyjnego i sprzedawcy energii elektrycznej oraz do zwarcia umowy w jej imieniu z dotychczasowym operatorem systemu dystrybucyjnego, oświadczyła, iż została poinformowana, iż jako konsument, który zawarł umowę poza lokalem przedsiębiorstwa lub na odległość mogła odstąpić od zawartej umowy w terminie 10 dni od zawarcia umowy sprzedaży energii elektrycznej składając pisemne oświadczenie osobiście w siedzibie (...) Sp. z o.o. lub listownie na adres korespondencyjny w/w spółki, oświadczyła, iż otrzymała wzór odstąpienia umowy w przypadku umów zawartych poza lokalem przedsiębiorstwa lub na odległość, oświadczyła, iż została poinformowana, że warunkiem rozpoczęcia sprzedaży energii elektrycznej przez (...) Sp. z o.o. jest rozwiązanie przez nią umowy kompleksowej z dotychczasowym sprzedawcą energii elektrycznej oraz że zawarcie umowy niniejszej spowoduje rozwiązanie wcześniej zawartych przez nią umów w zakresie sprzedaży energii elektrycznej z innymi sprzedawcami, oświadczyła, iż została poinformowana, iż zawarła umowę na czas określony i w przypadku jej wypowiedzenia przez nią lub przez (...) Sp. z o.o. z winy powódki, po upływie 10 dni od zawarcia, może zostać obciążona przez (...) Sp. z o.o. opłatą jednorazową w wysokości 15 złotych, pomnożoną przez liczbę pełnych miesięcy, o ile została skrócona umowa zawarta na czas określony. (dowód: oświadczenia odbiorcy k. 65).

Komplet dokumentów związanych z zawarciem przedmiotowej umowy został Z. K. dostarczony w dniu 02 października 2014 roku przez R. T., osoby dostarczającej komplet dokumentów do powódki. (dowód: list przewozowy k. 66).

Pismem skierowanym do (...) Sp. z o.o. w dniu 20 listopada 2014 roku Z. K. oświadczyła, iż odstępuje od umowy sprzedaży energii elektrycznej zawartej w dniu 02 października 2014 roku, wskazując, iż została wprowadzona w błąd, zaś umowa została zawarta podstępem, ponieważ powódka wskazała, iż przedstawiciel pozwanego przedstawił się jej jako przedstawiciel dotychczasowego dostawcy energii elektrycznej (...) zaś umowa miała dotyczyć jedynie aktualizacji już zawartej umowy, nie zaś zmiany dostawcy energii elektrycznej. Jednocześnie w dniu 20 listopada 2014 roku powódka złożyła wypowiedzenie umowy sprzedaży energii elektrycznej łączącej ją ze spółką (...) Sp. z o. o. z siedzibą w W.. (dowód: odstąpienie od umowy k. 12, wypowiedzenie umowy sprzedaży energii elektrycznej k.64).

Pismem z dnia 27 listopada 2014 roku, skierowanym do powódki, (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W., w ustosunkowaniu się do pisma powódki dotyczącego wypowiedzenia umowy, poinformowała powódkę, iż zgodnie z ogólnymi warunkami umowy w związku z przedterminowym rozwiązaniem umowy sprzedaży energii elektrycznej, spółka ma prawo do naliczenia opłaty jednorazowej w wysokości 15 złotych za każdy miesiąc, który pozostał do końca trwania umowy. Jednocześnie poinformowano powódkę, iż umowa powódki ze spółką zostanie rozwiązana z dniem 31 grudnia 2014

roku, zaś po wskazanym terminie zostanie wystawiona nota obciążeniowa z naliczoną opłatą jednorazową, którą powódka miała uregulować w terminie 30 dni od daty jej wystawienia. (dowód: pismo (...) Sp.z o.o. k. 16).

Za okres obowiązywania umowy pomiędzy Z. K. a (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W., spółka wystawiła na rzecz Z. K. następujące faktury VAT:

- w dniu 18 grudnia 2014 roku fakturę VAT nr (...) za okres rozliczeniowy od dnia 01 grudnia 2014 roku do dnia 31 stycznia 2015 roku na którą składała się opłata za energię elektryczną oraz opłata handlowa, które łącznie opiewały na kwotę 101,13 złotych z terminem płatności na dzień 08 stycznia 2015 roku, do której została wystawiona faktura korygująca VAT nr (...) /8A/2015 w dniu 21 kwietnia 2015 roku zmniejszająca kwotę do zapłaty o 101,13 złotych;

- w dniu 18 grudnia 2014 roku fakturę VAT nr (...) za okres rozliczeniowy od dnia 01 lutego 2015 roku do dnia 31 marca 2015 roku na którą składała się opłata za energię elektryczną oraz opłata handlowa, które łącznie opiewały na kwotę 93,73 złote z terminem płatności na dzień 22 lutego 2015 roku, do której została wystawiona faktura korygująca VAT nr (...) /5K/2015 w dniu 15 kwietnia 2015 roku zmniejszająca kwotę do zapłaty o 93,73 złotych;

- w dniu 18 grudnia 2014 roku fakturę VAT nr (...) za okres rozliczeniowy od dnia 01 kwietnia 2015 roku do dnia 31 maja 2015 roku na którą składała się opłata za energię elektryczną oraz opłata handlowa, które łącznie opiewały na kwotę 74,46 zł z terminem płatności na dzień 22 kwietnia 2015 roku, do której została wystawiona faktura korygująca VAT nr (...) /6K/2015 w dniu 15 kwietnia 2015 roku zmniejszająca kwotę do zapłaty o 74,46 złotych.

(dowód: faktury VAT wraz fakturami korygującymi VAT k. 57-62).

W dniu 05 lutego 2015 roku (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. wystawiła na rzecz Z. K. notę obciążeniową nr (...), w której obciążyła powódkę do zapłaty kwoty 495,00 złotych z terminem płatności wyznaczonym na dzień 07 marca 2015 roku. (dowód: nota obciążeniowa nr (...) k. 68).

W dniu 21 kwietnia 2015 roku (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. wystawiła na rzecz Z. K. kolejną fakturę VAT nr (...) opiewającą na kwotę 37,38 złotych za okres rozliczeniowy od 01 grudnia 2014 roku do 31 grudnia 2014 roku z terminem płatności wyznaczonym na dzień 12 maja 2015 roku. (dowód: faktura VAT nr (...) k.63).

Z. K. jest osobą w podeszłym wieku ma 76 lat. Cierpi na liczne schorzenia m.in. ma problemy z poruszeniem się. Wymaga długotrwałej opieki i pomocy innej osoby w zaspokajaniu podstawowych potrzeb życiowych. Ponadto posiada orzeczenie lekarza orzecznika Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w W. z dnia 05 grudnia 2012 roku, który po przeprowadzeniu bezpośredniego badania i dokonaniu analizy przedstawionej dokumentacji medycznej w tym, kart informacyjnych z leczenia szpitalnego, zaświadczeń o stanie zdrowia wystawionych przez lekarzy leczących oraz wyników badań dodatkowych w tym tomografii komputerowej orzekł, iż Z. K. jest niezdolna do samodzielnej egzystencji do dnia 31 stycznia 2015 roku. Ponadto Z. K. korzysta z usług opiekuńczych oferowanych przez Ośrodek Pomocy (...) D. B. w W. w wymiarze 1,5 godziny 3 razy w tygodniu, a także otrzymuje pomoc od miasta z uwagi na swoją sytuację finansową w postaci dodatku energetycznego w wysokości 11,09 zł oraz dodatku mieszkaniowego w wysokości 201,88 zł. (dowody: orzeczenie lekarza orzecznika ZUS k. 83, decyzja (...) k. 84, decyzja Prezydenta Miasta Stołecznego W. w sprawie dodatku energetycznego k. 86, decyzja Prezydenta Miasta Stołecznego W. w sprawie dodatku mieszkaniowego k. 87-88, zeznania powódki k.146-147).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentów zawartych w aktach sprawy, których autentyczność nie była kwestionowana przez żadną ze stron postępowania, a Sąd nie znalazł podstaw do zanegowania ich mocy dowodowej z urzędu oraz twierdzeń stron przyznanych wprost i niezaprzeczonych przez stronę przeciwną, na podstawie art. 229 k.p.c. i 230 k.p.c. Stan faktyczny w niniejszej sprawie w przeważającej mierze nie był sporny.

Sąd uznał za wiarygodne zeznania powódki Z. K., bowiem jest to osoba w podeszłym wieku schorowana, poruszająca się za pomocą kul, która przedstawiła okoliczności zawarcia umowy w dniu 02 października 2014 roku przez pryzmat swoich przeżyć. W swoich zeznaniach powódka nie zaprzeczyła, że podpisała plik dokumentów podsunętych jej

przez przedstawiciela pozwanego. Jednakże wskazała, że nie czytała ani nie analizowała tych dokumentów, ponieważ uważała, że przedstawiciel pozwanego reprezentuje jej dotychczasowego dostawcę energii elektrycznej i myślała przede wszystkim o tym, że zaktualizuje umowę w domu bez konieczności osobistego fatygowania się do siedziby dotychczasowego dostawcy energii elektrycznej, co stanowiło dla niej duże ułatwienie, z uwagi na jej problemy z poruszaniem się. Zdaniem Sądu zeznania powódki są spójne i logiczne, tym samym nie budzą wątpliwości co do ich zgodności z rzeczywistym stanem rzeczy.

Sąd oddalił wniosek pozwanego o przesłuchanie w charakterze świadków A. W. i R. T., z uwagi na trudności w ich wezwaniu a także z uwagi na fakt, iż w ocenie Sądu zgromadzony w sprawie materiał dowodowy był wystarczający do rozstrzygnięcia sprawy.

Sąd zważył co następuje:

Powództwo zasługuje na uwzględnienie.

Powódka żądała w niniejszym postępowaniu ustalenia nieważności umowy zawartej z pozwanym (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. w dniu 02 października 2014 roku dotyczącej sprzedaży energii elektrycznej, wskazując, że umowa ta została przez nią zawarta pod wpływem błędu.

Tak sformułowane powództwo oparte jest na zasadzie art. 189 k.p.c., który stanowi że powód może żądać ustalenia przez sąd istnienia lub nieistnienia stosunku prawnego lub prawa, gdy ma w tym interes prawny. Przedmiotem sporu w sprawach o ustalenie nie jest spełnienie świadczenia, a jedynie usunięcie stanu niepewności co do istnienia określonego prawa lub stosunku prawnego. Materialnoprawną przesłanką uwzględnienia powództwa o ustalenie istnienia lub nieistnienia stosunku prawnego lub prawa, opartego na przepisie art. 189 k.p.c. jest istnienie interesu prawnego w żądanym ustaleniu. Orzeczenie ustalające wydane w oparciu o art. 189 k.p.c. zapewnić ma powodowi skuteczną ochronę prawną. O prawnym charakterze interesu, czyli o potrzebie wszczęcia oznaczonego postępowania i uzyskania oznaczonej treści orzeczenia decyduje istniejąca obiektywnie potrzeba ochrony sfery prawnej powoda. Interes prawny występuje także wtedy, gdy istnieje niepewność stanu prawnego lub prawa, bądź gdy określona sytuacja jest zagrożeniem uprawnień przysługujących powodowi lub stwarza wątpliwość co do oświadczeń woli w kwestii możliwych wad, wobec istnienia których umowa byłaby nieważna z mocy prawa.

Powództwo z art. 189 k.p.c. musi być celowe, ma bowiem spełniać realną funkcję prawną. Jedną z przesłanek badanych przy rozważaniu celowości wykorzystania powództwa o ustalenie jest znaczenie, jakie wyrok ustalający wywarłby na sytuację prawną powoda. O występowaniu interesu prawnego świadczy możliwość stanowczego zakończenia w tej drodze sporu, natomiast przeciwko jego istnieniu - możliwość uzyskania pełniejszej ochrony praw powoda w drodze innego powództwa. Interes prawny występuje także wtedy, gdy istnieje niepewność stanu prawnego lub prawa, gdy określona sytuacja zagraża naruszeniem uprawnień przysługujących powodowi bądź też stwarza wątpliwość co do ich istnienia czy realnej możliwości realizacji (wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 24 stycznia 2014 r. I ACa 682/13, LEX nr 1425376).

Na wstępie rozważenia wymagało zagadnienie interesu prawnego powódki w ustaleniu nieważności umowy zawartej z pozwanym w dniu 02 października 2014 roku. W ocenie Sądu w rozpatrywanym stanie faktycznym powódka ma interes prawny w żądaniu ustalenia, albowiem jest to jedyna droga prowadząca do wykazania, że umowa zawarta z pozwanym (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. na dostawę energii elektrycznej jest nieważna.

W ocenie powódki w dniu 02 października 2014 roku podczas zawierania umowy z przedstawicielem pozwanego (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. złożyła ona wadliwe oświadczenie woli, ponieważ gdyby nie działała pod wpływem błędu i była rzetelnie poinformowana, że umowa dotyczy nie aktualizacji a zmiany dostawcy energii elektrycznej, nigdy by jej nie podpisała. Powódka była przekonana, że zawierana przez nią umowa dotyczy aktualizacji umowy obowiązującej z dotychczasowym dostawcą energii elektrycznej, jej wolą natomiast nie było rozwiązanie dotychczasowej umowy, czy

też udzielenie pełnomocnictwa do takowej czynności pozwanej spółce. Powódka natychmiast po zorientowaniu się w sytuacji wypowiedziała zawartą z pozwanym umowę na dostawę energii elektrycznej.

W świetle art. 84 § 1 k.c., w razie błędu co do treści czynności prawnej można uchylić się od skutków prawnych swego oświadczenia woli. Jeżeli jednak oświadczenie woli było złożone innej osobie, uchylenie się od jego skutków prawnych dopuszczalne jest tylko wtedy, gdy błąd został wywołany przez tę osobę, chociażby bez jej winy, albo gdy wiedziała ona o błędzie lub mogła z łatwością błąd zauważyć. § 2 tegoż artykułu stanowi, że można powoływać się tylko na błąd uzasadniający przypuszczenie, że gdyby składający oświadczenie woli nie działał pod wpływem błędu i oceniał sprawę rozsądnie, nie złożyłby oświadczenia tej treści (błąd istotny).

Warunkiem istotności błędu w rozumieniu art. 84 § 2 k.c. jest niezgodne z rzeczywistością wyobrażenie o treści czynności prawnej, zarówno jej podstawy faktycznej lub prawnej, jak i każdego ich elementu, które było przyczyną złożenia oświadczenia woli, przy uwzględnieniu tego, że gdyby składający oświadczenie znał treść rzeczywistą, nie złożyłby tego oświadczenia. Między błędem a oświadczeniem woli powinien istnieć związek przyczynowy. Nie ma znaczenia, czy błąd odnosi się do faktów poprzedzających zawarcie stosunku prawnego, towarzyszących jego zawarciu, czy też jego skutków. O istotności błędu przesądzać muszą kryteria obiektywne, odnoszone do oceny rozsądnego człowieka, który znając prawdziwy stan rzeczy, nie złożyłby oświadczenia woli tej treści, a jej podstawą powinien być całokształt okoliczności, w tym również rozważenie interesów stron stosunku prawnego (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 13 grudnia 2012 r., V CSK 25/12, LEX nr 1293974).

Sąd podziela pogląd wyrażony w wyroku Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 19 lutego 2014 r. (V ACa 884/13, LEX nr 1466768), iż nie można mówić o błędzie, w sytuacji gdy ktoś składa podpis na dokumencie bez uprzedniego przeczytania go. Osoba taka nie myli się, ponieważ świadomie składa oświadczenie woli, nie znając jego treści.

W niniejszym postępowaniu mamy do czynienia z taką właśnie sytuacją, bowiem powódka wskazała jedynie, że jest osobą schorowaną w podeszłym wieku. Jednocześnie powódka nie zaprzeczyła, że podpisała dokumenty przedłożone przez pozwanego w tym w dniu 02 października 2014 roku umowę na sprzedaż energii elektrycznej, pełnomocnictwo dla pozwanego do dokonywania w jej imieniu określonych czynności m.in. wypowiedzenia dotychczasowej umowy na dostawę energii elektrycznej oraz oświadczenie, że zapoznała się ze wszystkimi dokumentami przedłożonymi przez pozwanego. Ponadto powódka nie przedstawiła żadnych dowodów wskazujących, że została wprowadzona przy zawieraniu umów w błąd, przez pracownika pozwanego, a strona pozwana w całości zaprzeczyła tym twierdzeniom. Wobec powyższych okoliczności, w ocenie Sądu nie można stwierdzić, że powódka składając oświadczenia woli o zawarciu umowy na dostawę energii elektrycznej ze spółką pozwanego działała pod wpływem błędu.

Z kolei odnosząc się do przywołanego przez powódkę art. 86 § 1 k.c. uznać należy, iż także nie znajduje on zastosowania w ustalonym stanie faktycznym. Zgodnie bowiem z treścią art. 86 § 1 k.c. jeżeli błąd wywołała druga strona podstępnie, uchylenie się od skutków prawnych oświadczenia woli złożonego pod wpływem błędu może nastąpić także wtedy, gdy błąd nie był istotny, jak również wtedy, gdy nie dotyczył treści czynności prawnej. Przesłanką uchylenia się od skutków podstępu jest istnienie związku przyczynowego między złożeniem oświadczenia woli a pozostawieniem przez składającego w takim błędzie. Podstęp polega na celowym, umyślnym działaniu sprawcy skierowanym na wywołanie niezgodnego z prawdą obrazu rzeczywistości u danej osoby w celu nakłonienia jej do złożenia oświadczenia woli o określonej treści. Związek ten składa się niejako z dwóch ogniw; podstęp - powstanie błędu to ogniwo pierwsze; błędne wyobrażenie - dokonanie czynności o określonej treści to ogniwo drugie. Ocena przyczynowości w obu członach (ogniwach) dokonywana jest za pomocą testu *conditio sine qua non*. Dla prawnej doniosłości podstępu jest natomiast zupełnie obojętne, czy spowodował on dokonanie czynności prawnej, czy też jego rola ograniczyła się do nadania określonego kształtu niektórym jej postanowieniom.

W niniejszej sprawie powódka w dniu 02 października 2014 roku podpisała umowę sprzedaży energii elektrycznej z pozwaną spółką oraz jednocześnie pełnomocnictwo, którym m.in. umocowała nowego dostawcę prądu do wypowiedzenia w jej imieniu dotychczasowej umowy z dostawcą energii elektrycznej, a także oświadczenie, w którym własnoręcznym podpisem poświadczyła, iż znane są jej warunki zawartej umowy oraz udzielonego pozwanej spółce

pełnomocnictwa. Powódka nie wykazała w niniejszym postępowaniu podstawowej przesłanki do zastosowania art. 86 § 1 k.c. tj. nie wykazała, iż działanie pozwanej spółki było celowe i rozmyślne, zaś pozwany zaprzeczył wszelkim twierdzeniom powódki w tym zakresie.

Powództwo o ustalenie nieważności zawartej z pozwanym przez powódkę umowy w dniu 02 października 2014 r. należało, zatem rozpoznać pod kątem naruszenia zasad współzycia społecznego.

W myśl art. 58 § 2 k.c. nieważna jest czynność prawna sprzeczna z zasadami współzycia społecznego. Zwrot użyty w art. 58 § 3 (podobnie jak w przypadku art. 5 kc), zdaniem Sądu Najwyższego, w istocie oznacza odesłanie do zasad słuszości, dobrej wiary w sensie obiektywnym, zasad uczciwości obowiązującej w stosunkach cywilnoprawnych i zasady lojalności wobec partnera (tak wyroki SN z dnia 3 października 2000 r., I CKN 308/00, Lex, nr 52468 i z dnia 4 października 2001 r., I CKN 458/00, Lex, nr 52659). W swych orzeczeniach SN akcentuje moralny wymiar zasad współzycia społecznego, podkreślając, że stwierdzenie nadużycia prawa wymaga skonkretyzowania działań, które "pozostają w sprzeczności z normami moralnymi godnymi ochrony i przestrzegania w społeczeństwie" (wyrok SN z dnia 3 lutego 1998 r., I CKN 459/97, Lex, nr 78424).

Przenosząc rozważania na grunt niniejszej sprawy, należy podkreślić, iż Sąd uznał zawarcie pomiędzy powódką a pozwaną spółką umowy sprzedaży energii elektrycznej z dnia 02 października 2014 roku za niezgodne z zasadami współzycia społecznego, bowiem przedstawiciel pozwanego wykorzystał podeszły wiek powódki, jej trudną sytuację zdrowotną oraz materialną. Należy zauważyć, iż powódka w chwili zawierania umowy z pozwanym miała 74 lata i posiadała orzeczenie lekarza orzecznika ZUS z dnia 05 stycznia 2012 roku stwierdzające, iż nie jest zdolna do samodzielnej egzystencji do dnia 31 stycznia 2015 roku. Ponadto powódka w chwili zawarcia umowy była przekonana, że zawierana przez nią umowa dotyczy aktualizacji już obowiązującej umowy na dostawę energii elektrycznej i skupiała się głównie na tym, iż nie będzie musiała osobiście stawiać się w siedzibie swojego dotychczasowego dostawcy, z uwagi na jej problemy z samodzielnym poruszaniem się.

Dlatego zdaniem Sądu sposób zawarcia przedmiotowej umowy oraz wykorzystanie technik zbliżonych do manipulacji biorąc pod uwagę, że oferta pozwanego była skierowana także do osób w podeszłym wieku o obniżonej percepcji, które nie mogą realnie ocenić warunków umowy oraz mając na uwadze okres na jaki umowa została zawarta tj. 36 miesięcy, przy wieku powódki - był sprzeczny z zasadami współzycia społecznego i tego typu umowy nie powinny funkcjonować w obrocie. Tym samym w ocenie Sądu, zawieranie tego typu umów narusza zasadę uczciwości obowiązującej w stosunkach cywilnoprawnych i zasadę lojalności wobec drugiej strony umowy.

Mając powyższe na uwadze Sąd, stwierdził, że umowa na dostawę energii elektrycznej zawarta pomiędzy powódką a pozwaną spółką w dniu 02 października 2014 roku jest nieważna oraz, iż powódka Z. K. nie jest zobowiązana do uiszczenia opłaty w kwocie 495,00 zł na rzecz pozwanego (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W.. (pkt 1 wyroku).

O kosztach postępowania Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c., zgodnie z którym strona przegrywająca sprawę jest obowiązana zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony. Przegrana w niniejszej sprawie jest strona pozwana, wobec czego Sąd nałożył na pozwaną obowiązek zwrotu wszystkich kosztów, o czym orzekł w punkcie 2. sentencji wyroku. Na koszty procesu w przedmiotowej sprawie złożyły się koszty poniesione przez powoda w postaci opłaty od pozwu w wysokości 30 złotych.

ZARZĄDZENIE

Odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi pozwanego.